

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ SAVEZA UDRUGA KLUBTURA ZA 2017. GODINU

CLUBTURE

Savez udruga Klubtura / Clubture Network

UVOD

Savez udruga Klubtura / mreža Clubture savez je organizacija (udruge, umjetničke organizacije i neformalne inicijative) aktivnih u polju nezavisne, izvaninstitucionalne i neprofitne kulturno - umjetničke djelatnosti. Savez je osnovan 2002. godine sa sjedištem u Zagrebu. Glavne aktivnosti saveza usmjerene su programskom povezivanju, podizanju javne vidljivosti, poticanju organizacijskog razvoja scene te jačanju njezina utjecaja na promjenu institucionalnog okvira u kojem djeluje.

Kroz 2017. godinu Savez je provodio aktivnosti u sklopu dugogodišnjih programa platforme, što obuhvaća provedbu 17. ciklusa programa "Clubture - Hr: programska razmjena i suradnja" te programa "Clubture Forum" koji se 2017. realizirao u Rijeci. Pored toga, nastavljen je razvoj istraživačkih aktivnosti te razvoj aktivnosti u području praćenja i sudjelovanja u procesima oblikovanja javnih politika u područjima djelatnosti Saveza. U navedenom razdoblju Savez je bio angažiran u regiji JI Europe te na širem međunarodnom planu, kroz sudjelovanje u programu Connected Action for the Commons, u kojem su Clubture, Savez udruga Operacija grad i Pravo na grad djelovali kao jedan od hub - ova na europskoj razini.

GLAVNE PROGRAMSKE AKTIVNOSTI:

"Clubture - Hr: Programska razmjena i suradnja" ključni je dugogodišnji program mreže Clubture koji se trajno provodi od 2002. godine. Program je utemeljen na izravnoj suradnji između organizacija nezavisne kulture koje kroz program razmjenjuju sadržaje ili zajednički osmišljaju i provode nove partnerske projekte. "Clubture-Hr" program je usmjeren dugoročnom doprinosu kulturnom razvitku, decentralizaciji kulture te razvoju civilnog sektora u kulturi, a kroz osnaživanje programske djelatnosti nezavisne kulturne scene i kreiranje njezine dinamike. Isto tako, program omogućava dostupnost inventivnih i kvalitetnih kulturnih sadržaja u različitim dijelovima Hrvatske, u manjim i većim sredinama, za različite ciljane skupine, prije svega populaciju mladih.

Važna odlika programa "Clubture-Hr: Programska razmjena i suradnja" model je po kojem se on provodi. Naime, model uključuje visoku razinu participacije uključenih organizacija kroz sustav zajedničkog odlučivanja o konkretnim suradničkim projektima koji se kroz platformu provode iz ciklusa u ciklus. Procedura izbora definirana je odlukama Skupštine, dokumentima platforme i dugogodišnjom praksom u provedbi programa, a u odlučivanju sudjeluju sve organizacije u članstvu Skupštine platforme te sve organizacije koje su predložile sadržaje za provedbu u pojedinom ciklusu.

Provedba programa u 2017. godini

U 2017. godini proveden je 17. ciklus programa "Clubture-Hr: Programska razmjena i suradnja". U sklopu 17. ciklusa programa provedeno je 11 suradničkih projekata. Prošle godine organizacije su na javni poziv prijavile 30 prijedloga suradničkih projekata i turneja za realizaciju u 2017. godini. Zajedničkim odlučivanjem članica saveza i svih predlagatelja na godišnjoj skupštini je odabrano 11 projekata za realizaciju u 2017. godini.

U realizaciji suradničkih projekata u 2017. godini, u 17. krugu provedbe programa, sudjelovao je velik broj organizacija nezavisne kulture iz brojnih gradova i mjesta diljem zemlje. Jedno od pravila programa "CTHR: Programska razmjena i suradnja" nalaže da se sadržaji koje organizacije provode u sklopu suradničkog projekta trebaju realizirati u minimalno 3 mjesta u Hrvatskoj. U provedbi 17. ciklusa programa u 2017. godini obuhvaćeno je 27 gradova i manjih mjesta: Dragodid, Dubrovnik, Đurđevac, Gospić, Karlovac, Kastav, Komiža, Labin, Lopar, Lovinac, Mali Iž, Mali Lošinj, Osijek, Preko, Prelog, Pula, Rab, Rijeka, Sali, Silba, Sinj, Split, Šibenik, Vis, Vukovar, Zadar, Zagreb. Sadržaji su realizirani na javnim površinama, trgovima i ulicama, u javnim ustanovama, centrima za kulturu i mlade, klubovima, galerijama, prostorima koje koriste organizacije nezavisne kulture i civilnog društva. Realizirani kulturni i umjetnički sadržaji pripadaju najrazličitijim područjima kulture, umjetnosti i društva: književnosti, izvedbenim umjetnostima, filmu, novim medijima, društveno angažiranim umjetničkim praksama i slično. Sami sadržaji realizirani su u edukativnim, prezentacijskim, diskurzivnim i ostalim formatima kao što su: radionice, predavanja, izložbe, javne tribine, koncerti i performansi te filmske projekcije.

Program kontinuirano potiče i osnažuje organizacije za provedbu suradničkih projekata. Sam koncept programa zasnovan je na realizaciji partnerskih projekata čija provedba uključuje zajednički rad u osmišljavanju aktivnosti i produkciji događanja. U 17. ciklusu programa provedeno je 11 suradničkih projekata koji su bazirani na suradnji najmanje 2 partnerske organizacije. U provedbi ovogodišnjih projekata 11 organizacija nositelja surađivalo je s dodatnih 28 udruga, umjetničkih organizacija i neformalnih inicijativa (sveukupno je 39 organizacija aktivno je sudjelovalo u provedbi programa). U realizaciji javnih događanja ovih je 39 organizacija surađivalo s dodatnih 11 javnih ustanova (uglavnom u području kulture) prije svega po pitanju ustupanja prostora za realizaciju javnih događanja. Kroz izravan rad s organizacijama koje provode projekte, Savez udruga Klubtura/mreža Clubture potiče organizacije na učenje o različitim aspektima provedbe programa, podupire i prati realizaciju suradničkih projekata s ciljem jačanja programskih kapaciteta organizacija nezavisne kulture.

Distribucijom kulturnih i umjetničkih sadržaja diljem Hrvatske u 2017. godini program "Clubture-Hr: Programska razmjena i suradnja" omogućio je dostupnost manje zastupljenih oblika kulturnih i umjetničkih sadržaja u 27 različitih gradova i manjih mjesta. Građani koji žive izvan velikih i centraliziranih središta imali su priliku sudjelovati u aktivnostima koje potiču aktivno i kritičko sagledavanje kulture i umjetnosti. Većina sadržaja koji se realiziraju u okviru

programa je besplatna, namijenjena svim društvenim skupinama, a posebno mladima. Procjenjuje se da je tijekom provedbe ovogodišnjeg programa dosad uključeno više od 4300 korisnika. Osim toga, distribucija sadržaja diljem Hrvatske predstavlja priliku za mlade i neafirmirane umjetnike da se povežu s novim sredinama, razmjenjuju znanja i vještine te sklapaju nova partnerstva.

U sklopu 11 suradničkih projekata u 17. ciklusu programa dosad su realizirana 82 javna događanja diljem Hrvatske. Većina sadržaja koji se realiziraju u sklopu programa usmjereni su promociji manje zastupljenih i eksperimentalnih oblika kulture i umjetnosti, a bave se temama kao što su književnost Bliskog Istoka, community radio, nezavisno glazbeno stvaralaštvo u Hrvatskoj, društvene teme. Formati u kojima su se realizirali ovi sadržaji podrazumijevali su aktivno sudjelovanje građana s ciljem kritičkog sagledavanja kulturnog i umjetničkog konteksta. Za velik broj suradničkih projekata u 17. ciklusu programa karakterističan je inovativan i društveno angažiran pristup temama koje su u fokusu.

OSTVARENI REZULTATI

Realizacija programa u 2017. godini obuhvatila je provedbu 11 projekata razmjene i suradnje koji su se realizirali od ožujka 2017. godine. Do kraja studenog postignuti su sljedeći najvažniji rezultati:

- u program razmjene i suradnje uključeno je 39 organizacija nezavisne kulture, od čega 11 u svojstvu nositelja
- uključene su 4 nove organizacije koje dosad nisu imale iskustva u provedbi u svojstvu nositelja suradničkih projekata: Centar za ženske studije (Zagreb), Centar za mirovne studije (Zagreb), Umjetnička organizacija "Besa" (Vis) i Centar za plesnu i izvedbenu umjetnost F.R.E.E. D.A.N.C.E. (Karlovac)
- u aktivnosti je uključeno više od 4300 tisuća građana u 27 gradova i mjesta u Hrvatskoj: Dragodid, Dubrovnik, Đurđevac, Gospić, Karlovac, Kastav, Komiža, Labin, Lopar, Lovinac, Mali Iž, Mali Lošinj, Osijek, Preko, Prelog, Pula, Rab, Rijeka, Sali, Silba, Sinj, Split, Šibenik, Vis, Vukovar, Zadar, Zagreb
- oko 80% svih sadržaja u 17. ciklusu programa realizirano je izvan glavnog grada
- u sklopu 17. ciklusa programa organizirano je više od 80 pojedinačnih javnih događanja
- organizirani programi pokrivaju široko područje suvremenih kulturnih i umjetničkih praksi: novi mediji, film, izvedbene umjetnosti/ples, suvremena glazba, književnost, društveno angažirane kulturne i umjetničke prakse

- sadržaji su se realizirali kroz niz različitih formata koji omogućuju aktivno sudjelovanje građana te potiču kritičko sagledavanje kulture i umjetnosti unutar društvenog konteksta: javne tribine i diskusije, radionice, predavanja, performansi, izložbe, projekcije, koncerti i ostali diskurzivni, edukacijski i prezentacijski formati
- Od srpnja do rujna proveden je prvi poziv za predlaganje suradničkih projekata za realizaciju u narednom krugu provedbe programa "Clubture-Hr: Programska razmjena i suradnja" za 2018. godinu. Na prvi poziv je pristiglo ukupno 13 projektnih prijedloga. 2. poziv za prijavu suradničkih projekata objavljen je početkom prosinca 2017. godine.

STRUKTURA I BROJ KORISNIKA OBUHVAĆENIH PROGRAMOM

Direktni korisnici programa u 2017. su **39 organizacija nezavisne kulture** uključene u provedbu programa "Clubture-Hr: Programska razmjena i suradnja" u 2017. godini, u svojstvu nositelja ili partnera u provedbi suradničkih projekata ili turneja.

Broj indirektnih korisnika i publike na realiziranim događanjima u 2017. godini varirao je od desetak do više stotina ljudi s obzirom na tip održanog programa. Kroz program razmjene i suradnje provode se najrazličitiji oblici javnih i otvorenih događanja kao što su koncerti, izložbe, plesne predstave, filmske projekcije, javne rasprave, predavanja, prezentacije i radionice. O vrsti programa ovise i brojevi i karakteristike korisnika i posjetitelja koji se ove godine kretao oko broja: 4300 ljudi.

Mladi su bili uključeni kao primarna korisnička skupina, a pored njih kao publika događanja uključene su i druge skupine redovitih posjetitelja kulturnih i umjetničkih događanja koja se realiziraju kroz "CTHR: Programska razmjenu i suradnju":

- umjetnici, većinom mlađe generacije (performeri, glumci, plesači, književnici, likovni umjetnici, glazbenici, novomedijski umjetnici, autori stripova, dizajneri)
- profesionalci u umjetnosti i kulturi (producenti, promotori, kustosi, kritičari, izdavači, voditelji kulturnih organizacija i organizatori kulturnih događanja)
- teoretičari i stručnjaci (profesori i teoretičari u različitim disciplinama: sociologija, arhitektura i urbanizam, književnost, povijest umjetnosti, kulturologija, teatrologija, filozofija, politologija i druga)
- aktivisti i članovi organizacija civilnog društva iz različitih područja djelovanja
- predstavnici medija

Procjena broja korisnika temelji se na uvidima iz potpisnih listi i brojanja posjetitelja koje vrše organizatori na mjestu događanja. U nekim slučajevima je teško odrediti broj točnih korisnika obuhvaćenih programom (primjerice, kod slučaja radijskog prijenosa glazbenog koncerta).

Većina programa bila je besplatna i otvorena za građane.

SURADNIČKI PROJEKTI PROVEDENI U OKVIRU PROGRAMA “CLUBTURE-HR: PROGRAMSKA RAZMJENA I SURADNJA” U 2017. GODINI

1. Frooom - interdisciplinarna filmska škola za djecu i mlade

Nositelj: Bacači sjenki (Zagreb)

Partneri: Udruga mladih Efekt (Prelog), Sinjski kulturni urbani pokret (Sinj), Osnovna škola Dr. Ivana Merza (Zagreb)

2. LIBURNIA UPLOVLJAVA turneja pobjedničkih filmova Liburnia Film Festivala 2017.

Nositelj: Udruga Liburnia Film Festival (Rijeka)

Partneri: Restart Zagreb (Dokukino Kic), KineDok, Centar za kulturu Lopar, Pučko otvoreno učilište Mali Lošinj, Pučko otvoreno učilište Labin, Pučko otvoreno učilište Rab, Kulturno informativni centar Gospić, Umjetničko– ekološka multimedijalna platforma Silba Environment Art, Kastafsko kulturno leto, MO Ičići, Zajednica Talijana Cres, Pučko otvoreno učilište Rovinj

3. Revija na putu

Nositelj: Udruga za promicanje kultura Kulturtreger (Zagreb)

Partneri: Mirovna grupa mladih Dunav (Vukovar), udruga Skribonauti (Split)

4. Radio na cesti 2017.

Nositelj: KLFM radio u zajednici (Split)

Partneri: Pokretači alternativnog razvoja kulture (Šibenik), Sinjski kulturni urbani pokret, Koalicija udruga mladih KUM (Split), Platforma doma mladih (Split)

5. ReaWL Tour – čitaj, piši, slušaj!

Nositelj: Autonomni kulturni centar Attack (Zagreb)

Partneri: Autonomni alternativni klub kulture (Đurđevac), Udruga Kultura i edukacija (Lovinac), udruga Ka-matrix (Karlovac), Gradska knjižnica Đurđevac, Dom kulture Lovinac

6. Svjetlo i Voda

Nositelj: Centar za plesnu i izvedbenu umjetnost F.R.E.E. D.A.N.C.E. (Karlovac)

Partneri: Udruga za razvoj "uradi-sam" kulture – Radiona (Zagreb), Udruga za scenske umjetnosti Prostor Plus (Rijeka)

7. Izložba Ženski antifašistički Zagreb

Nositelj: Centar za ženske studije (Zagreb)

Partneri: Art radionica Lazareti (Dubrovnik), Kulturno umjetnička udruga Romb (Split), Samoupravna interesna zajednica SIZ (Rijeka)

8. Kome treba poduzeće?

Nositelj: Centar za mirovne studije (Zagreb)

Partneri: Vukovarska Udruga Kulturnog Aktivizma, Savez udruga Rojca (Pula), „Mavena – 36 njezinih čuda“ (Split)

9. forward towar-d 2

Nositelj: Kulturno umjetnička udruga "Uzgon" - Split

Partneri: Udruga Kultura i edukacija (Lovinac), Udruga 4 grada Dragodid (Dragodid, Vis)

10. Čujemo li se?

Nositelj: Umjetnička organizacija "Besa"

Partneri: Pokret otoka (Stomorska), Tovareća mužika (Sali), PUO Dom na žalu (Preko), udruga Buđenje (Stomorska), udruga Sol (Olib), Silba Environment Art (Silba)

11. Izložbena turneja Rudnici kulture

Nositelj: Labin Art Express XXI

Partneri: Art Radionica Lazareti (Dubrovnik), Platforma 9,81-Institut za istraživanja u arhitekturi (Split), ACT Grupa (Čakovec)

Program Transfer znanja, jačanje veza i vidljivosti organizacija nezavisne kulture

10. CLUBTURE FORUM U RIJECI

Realizacija manifestacije: 26. – 28. listopada 2017.

Lokacije održavanja programa:

Omladinski kulturni centar Palach, Kružna 8, Rijeka
Velika dvorana Filodrammatica, Korzo 28, Rijeka
Zgrada Ivex, Delta 5, Rijeka

Partneri u projektu:

Savez udruga Klubtura
Savez udruga Molekula, Rijeka
Drugo more, Rijeka

Suradnici u realizaciji programa:

Centar za dokumentiranje nezavisne kulture, Zagreb
Kurziv – Platforma za pitanja kulture, medija i društva, Zagreb
Domino, Zagreb
Metamedij, Pula
Queer Sport Split, Split
Studio Artless, Zagreb
Vibra, Zagreb
AKC Attack, Zagreb
Kulturtreger, Zagreb
F.R.E.E. D.A.N.C.E., Karlovac
KLFM, Split
Fade In, Zagreb
Filmaktiv, Rijeka
Liburnia Film Festival, Rijeka
Spirit, Rijeka

PROGRAM FORUMA

Program 10. Clubture Foruma realiziran je od 26. do 28. listopada, na tri lokacije u gradu Rijeci: u Omladinskom kulturnom centru Palach, Velikoj dvorani Filodrammatica i zgradi Ivex.

Rad na organizaciji Foruma odvijao se u razdoblju od ožujka do studenog 2017. Prva faza uključivala je oformljivanje Radne grupe za organizaciju Foruma na redovnoj Skupštini SU Klubtura u ožujku 2017. Radnu grupu činili su predstavnici Skupštine: Dubravko Matanić (Drugo more), Sanja Burlović (AKC Attack), Domagoj Šavor (Ka-matrix), Sanjin Hasanefendić (URK), Boris Bakal (Bacači sjenki) i Valent Samardžija (Vibra). U lipnju i srpnju je proveden zatvoren poziv organizacijama okupljenima oko platforme Clubture za prikupljanje prijedloga programa koji će se realizirati u sklopu Foruma. Na poziv je pristiglo 22 prijedloga. Grupa je zatim predložila za realizaciju 18 programa koji su prikladni za izvođenje u postojećem budžetnom i produkcijskom okviru. U listopadu su zajedno s riječkim organizacijama Savez udruga Molekula i Drugo more provedene završne produkcijske i logističke pripreme za realizaciju programa.

Glavni je fokus ovogodišnjeg obljetničarskog 10. Foruma bio na predavljanju djelovanja i bogate produkcije organizacija nezavisne kulture iz cijele Hrvatske te unapređivanju mrežinog programa razmjene u području razvoja publike. Osim toga, u sklopu tribine EPK Talk održane u petak, 27.10.2017., obrađena je i tema perspektive razvoja kulture grada Rijeke i sudjelovanja organizacija nezavisne kulture u programu "Rijeka 2020 – Europska prijestolnica kulture".

Ovogodišnji Forum okupio je 42 predstavnika iz 31 organizacije civilnog društva i nezavisne kulture iz cijele Hrvatske.

Otvaranje Foruma (26. listopad, 16.00-18.00)

10. Clubture Forum otvoren je predstavljanjem mreže Clubture i partnerskih organizacija. Koordinatorica mreže predstavila je aktivnosti mreže u posljednjem razdoblju i njenu misiju na nezavisnoj kulturnoj sceni i u civilnom društvu. Poseban naglasak bio je na predstavljanju organizacija koje sudjeluju u programu Foruma. Predstavljen je proces izrade programa Foruma u kojem je sudjelovala Radna grupa formirana u ožujku, na redovnoj skupštini SU Klubtura. Osim mreže Clubture, okupljeni predstavnici organizacija nezavisne kulture i civilnog društva iz riječkog područja i cijele Hrvatske imali su se prilike upoznati s djelovanjem partnerskih organizacija u realizaciji ovogodišnjeg Foruma. Otvaranje je završilo predstavljanjem okupljenih sudionika Foruma kao uvodom u subotnju radionicu s organizacijama članicama Klubture. Na otvaranju se okupilo 24 predstavnika organizacija nezavisne kulture i civilnog društva.

Otvaranje izložbe Nezavisni prostori – Prostori nezavisnih (26. listopad, 18.00)

Izložba „Nezavisni prostori – prostori nezavisnih“ hod je kroz društvene centre, klubove i prostore u kojima od sredine devedesetih godina do danas djeluju organizacije nezavisne kulture i u kojima se nezavisna kulturna scena stvara i reproducira. Korištenjem tih prostora, kao i samom borbom za njihovo korištenje, kroz posljednjih se dvadeset godina u lokalnim sredinama diljem Hrvatske realiziraju vrijedni kulturno-umjetnički sadržaji, generiraju nova znanja, a sama se zajednica okuplja i osnažuje. Povijest prostora nezavisne kulture stoga je istovremeno i povijest participativnosti, eksperimenta, društvene kritike, pregovora i inovacije. Izložba dokumentira jedan dio te povijesti, s naglaskom na njezin otvoreni kraj i aktualne probleme nedostatka adekvatnih prostora s kojima su organizacije nezavisne kulture u pojedinim sredinama suočene. Autori su izložbe Dejan Dragosavac Ruta i Dunja Kučinac. Izložba je dosad predstavljena u Karlovcu, Splitu, Osijeku, Čakovcu, Puli i Vukovaru a nastala je u suradnji Saveza udruga Klubtura te udruga Kulturtreger i Kurziv – Platforme za pitanja kulture, medija i društva, koje vode Centar za dokumentiranje nezavisne kulture. Izložba je ostala otvorena u prostoru dvorišta OKC-a Palach tijekom tri dana trajanja Foruma. Izložbu je u tri dana njezinog trajanja sveukupno vidjelo 60-70 ljudi.

Otvaranje izložbe Izbor političkih performansa (26. listopad, 18.00)

Izložba je na jednome mjestu prikazala performanse koji su obilježili proteklih petnaestak godina burnog političkog razdoblja hrvatske povijesti. Predstavljeni performansi imali su jasnu političku, aktivističku i umjetničku komponentu, poput poznate "Šetnje kao lady Godiva" Vlaste Delimar, akcije "Crno sunce" Kulturnjaka2016, itd. i kontinuirano su odgovarali na turbulentnu aktualnost poratne i tranzicijske zemlje. Otvaranju izložbe koju je organizirala zagrebačka udruga Domino

prisustvovalo je 30 ljudi. Izložba je ostala otvorena u prostoru OKC-a Palach tijekom tri dana trajanja Foruma. Izložbu je u tri dana njezinog trajanja sveukupno posjetilo 60-70 ljudi.

Video instalacija *DigitAll* (26. listopada, 18.00)

Video instalacija koju su postavili suradnici udruge Metamedij iz Pule sačinjena je od 15 GIF animacija kojima se kroz medij kratke internetske animacije tematizira aktualne promjene u društvu, umjetnosti, kulturi, čovječanstvu ili pak samim autorima. Sadržaj instalacije prikupljen je na otvorenom natječaju za autorske GIF radove koji je realiziran u okviru programa Media Mediterranea festivala. Instalacija je jedan dan bila postavljena na otvorenom, u dvorištu OKC-a Palach i obišlo ju je 30-ak sudionika Foruma, građana i prolaznika.

Izložbe eksponata izrađenih u sklopu projekata *1000 zastavica i Mreže 2017.* (26. listopada, 18.00)

Udruga Queer Sport Split predstavila je vunene kukičane zastavice i kukičane mreže za košarkaška igrališta koje su nastale u sklopu projekata 1000 zastavica i Mreže 2017. Oba projekta revitaliziraju tradicionalne vještine kukičanja i postavljaju ih u kontekst aktualnih društvenih problema. Izložba je ostala otvorena u prostoru OKC-a Palach tijekom tri dana trajanja Foruma i sveukupno ju je posjetilo 60-70 ljudi.

Performans *Jesmo li napokon slobodni?* (26. listopada, 20.00)

Ana Janjatović Zorica iz umjetničke organizacije Studio Artless i Nikola Iskra, u OKC-u Palach izveli su performans *Jesmo li napokon slobodni?*, inspiriran nizom fotografija koje je multimedijalni umjetnik Željko Zorica priredio za sudjelovanje na izložbi "Tužni tropi" kustosa Andréa von Aha 2012. godine. Performansu je prisustvovalo 30-ak posjetitelja.

Koncert *NT Wave w. Maja Rivić* (26. listopada, 21.00)

NT Wave (Valent Samardžija iz udruge Vibra), eksperimentalni gitarist na modificiranoj električnoj gitari i *nu jazz* pjevačica Maja Rivić zajedno su izveli koncert u dvorani OKC-a Palach. Koncertu je prisustvovalo 50-ak posjetitelja.

Slušaonica by Radio Roža (26. listopada, 21.00)

Ekipa Radio Rože, riječkog internetskog radija, nakon nastupa je NT Wavea i Maje Rivić održala je slušaonicu uz koju su sudionici Foruma nastavili druženje do zatvaranja OKC-a Palach. Prisustvovalo je 30-ak posjetitelja.

EPK Talk (27. listopad, 11.00)

"Rijeka 2020 - Europska prijestolnica kulture" iscrpan je projekt koji podrazumijeva uključivanje cijele zajednice, suradnju čitavog kulturnog sektora i ostalih dionika te otvara kulturne, društvene i gospodarske izazove. Jedan od zanimljivijih izazova koji je dosad postavio projekt "Rijeka 2020" odnosi se na promociju održivog kulturnog razvoja. Ovdje je, između ostalog, riječ o poticanju demokratičnog razvoja publike, kao i o razvoju održive kulturne infrastrukture kroz ulaganje u postojeće objekte, umjesto izgradnje novih. Provedba projekta "Rijeka 2020" u sljedećem će periodu otvoriti mnogo tema, poticati rasprave i podsjećati na probleme u kulturnom razvoju Rijeke, njezine šire okolice, ali i Hrvatske općenito. Te probleme naravno nije moguće riješiti bez aktivnog uključivanja ostalih dionika.

U sklopu programa 10. Clubture Foruma održala se prezentacija projekta "Rijeka 2020" nakon koje je uslijedio razgovor s predstavnicima projekta i organizacijama uključenim u provedbu programa: Eminom Višnić (direktorica TD Rijeka 2020), Davorom Miškovićem (Drugo more), Jelenom Androić (EPK), Zoranom Krušvarom (EPK) i Tanjom Kalčić (EPK). Razgovor koji se bavio temom razvoja kulture u Rijeci i široj okolici u kontekstu provedbe programa „Rijeka 2020 – Europska prijestolnica kulture“ moderirala je Ana Abramović, koordinatorica SU Klubtura. S obzirom da je riječ o iscrpnom projektu, važnom za grad Rijeku, njegovu okolici i Republiku Hrvatsku u cjelini, u sklopu je Foruma organiziran ovaj diskurzivni program kako bi se sagledale prilike za uključivanje cijele zajednice, suradnju čitavog sektora i ostalih dionika. Događanju je prisustvovalo 40-ak sudionika.

Radionica .hr webovi (27. listopad, 16.00)

Vedran Gligo iz zagrebačkog Autonomnog kulturnog centra – Attack polaznike je radionice upoznao s upravljanjem .hr domenom koja je u Hrvatskoj besplatna za sve pravne osobe i osobe koje obavljaju samostalne djelatnosti. Polaznici su naučili kako se izrađuje potpuno besplatna web stranica za vlastite organizacije te doznali kako je održavati. Radionica se održavala dva dana. Radionici je prisustvovalo ukupno 5 osoba.

Radionica Radio na cesti (27. listopad, 17.30)

KLFM *community* radio u svoje djelovanje uključuje zajednicu, njezine interese i afinitete te svojim postojanjem omogućuje aktivno uključivanje pojedinaca i grupa u stvaranje radijskog

sadržaja. Predstavnici splitske udruge KLFM-a u radionici su sudionicima predstavili kako se ovaj proces odvija u svakodnevnoj praksi. Radionici je prisustvovalo 10 osoba.

Raspričavanje (27. listopad, 19.00)

Raspričavanje je proces zajedničkog pričanja priča u kojem su se okupljeni podijelili u timove te u pola sata stvarali priče koje uključuju ranije zadane pojmove i objekte. Priče su potom predstavili ostalima te u neformalnoj atmosferi odabrali najzanimljivije. Radionici koju je vodila Dunja Kučinac iz zagrebačke udruge Kulturtreger (Booksa) prisustvovalo je 10 osoba.

Audio-video instalacija *Svjetlo i voda* (27. listopad, 20.30)

Audio-vizualna instalacija dio je projekta predstave *Svjetlo i voda*, nastala tijekom procesa rada u potrazi za novim plesnim, zvučnim i vizualnim refleksijama. *Svjetlo i voda*, projekt koji uključuje stručnjake raznih disciplina, a obuhvaća predstavu i instalaciju, potaknut je dalekosežnim vizijama Nikole Tesle i važnošću njegove pojave za postojanje civilizacije ovakve kakva je danas. Predstavljanju AV instalacije koju su postavile suradnice karlovačke udruge F.R.E.E. D.A.N.C.E. prisustvovalo je 30-ak posjetitelja.

Nastup zbora *VINS & Friends* (27. listopad, 21.00)

VINS ili vokalno instrumentalna neformalna skupina, riječka je samoorganizirana formacija građanki i građana čiji repertoar čine tradicijske pjesme iz različitih krajeva svijeta. Nastupu zbora koji je organizirala udruga Prostor plus iz Rijeke prisustvovalo je više od 100 posjetitelja.

Jedan običan dan *Radija na cesti: Koncert Marinade* (27. listopad, 21.00)

Osim radionice *community* radija koja se odvila ranije istoga dana, splitski je KLFM uvečer u petak 27.10. predstavio riječki bend *Marinada* u radijskom prijenosu njihovog nastupa u živo. Nastupu *Marinade* prisustvovalo je 100-130 posjetitelja.

CTHR radionica s organizacijama članicama (28. listopad, 11.00)

Model suradnje između organizacija nezavisne kulture kakav je mreža Clubture uspostavila kroz program "CTHR: Programska razmjena i suradnja" doprinosi dostupnosti kulturnih i umjetničkih sadržaja u svim dijelovima Hrvatske, za publike različitih profila. U narednom periodu mreža Clubture planira razvijati model programa razmjene i suradnje kroz unapređenje segmenta razvoja publike, s naglaskom na elemente praćenja publike i odnosa s korisnicima.

Radionica razvoja CTHR programa okupila je predstavnike organizacija članica mreže Clubture. Cilj radionice bila je razmjena iskustava organizacija u području razvoja publike. Na konceptu i izvedbi radionice radile su Mirela Travar i Miljenka Buljević. Kroz vođenu raspravu predstavnici radionice razmijenili su iskustva u provedbi projekata s naglaskom na komunikaciju s javnosti i korisnicima pojedinih programa koje provode u svojim organizacijama. Nakon radionice analizirani su njeni rezultati, a finalni zaključci objedinjeni su u poseban dokument. Mreža Clubture na temelju će stečenih uvida u narednom periodu nastaviti razvoj programa razmjene i suradnje. Radionici je prisustvovalo 25 predstavnika organizacija članica SU Klubture.

Filmska projekcija: *Bosanoga (sasvim slučajna smrt) (28. listopad, 17.00)*

Zagrebačka filmska udruga Fade In prikazala je film *Bosanoga (sasvim slučajna smrt)* (M. Komljenović, 2011, 74 min) o smrti Nenada Vižina, riječkog hipija čija je nasilna smrt bila katalizator jedinstvenog fenomena u povijesti bivše Jugoslavije. Film prikazuje mehanizam straha kao integralni dio političkih sustava, kao i jedinstvenu umjetničku pobunu do koje je došlo u Rijeci 1980-ih. Projekcija koju je predstavila Morana Komljenović iz udruge Fade In održana je u dvorani Filodrammatice i prisustvovalo joj je 8 posjetitelja.

Filmska projekcija: *Delta – obilje umjetnosti i razgovor (28. listopad, 18.15)*

Udruga Filmaktiv iz Rijeke u suradnji s Udrugom Liburnia Film Festival (Rijeka) pripremila je filmsko-diskurzivni program na temu suradničkih i dijeljenih prostora. Filmski se dio odnosio na projekciju dokumentarnog filma Marina Lukanovića (produkcija Filmaktiva) *Delta - obilje umjetnosti* (2015, 26 min) o devetero riječkih umjetnika koji dijele radni prostor na adresi Delta 5. Pitanja o životu i radu umjetnika, dinamici svakodnevnice dijeljenja prostora s kolegama, kontaktu s publikom i neizvjesnoj budućnost zgrade i cijele zone u kojoj se nalaze, ključne su teme kojima se bavio film, a prelile su se i na razgovor nakon projekcije koji je vodila Jelena Androić. Projekciji i razgovoru koji su se održali u dvorani Filodrammatice, prisustvovalo je 10 posjetitelja.

Filmska projekcija *Sex? Yes we do! (28. listopad, 20.00)*

Festival *Uhvati film* predstavio je večer kratkih filmova na temu seksualnosti osoba s invaliditetom koji su probrani s dosadašnjih godina Festivala. Tijekom programa razgovor s publikom su vodili Denis Pilepić i Hermina Grbac iz udruge Spirit, organizatora projekcije i festivala *Uhvati film* u Rijeci. Projekciji u dvorani Filodrammatica prisustvovalo je 12 posjetitelja.

OSTALE AKTIVNOSTI U SKLOPU PROGRAMA

Nastavak rada na ažuriranju interaktivne arhivske mape o provedbi programa Clubture - Hr: programska razmjena i suradnja

Početak 2015. godine mreža Clubture započela je s arhiviranjem materijala i druge arhivske građe prikupljene u realizaciji dugogodišnjeg programa "Clubture Hr: programska razmjena i suradnja". Arhivski su materijali vizualno oblikovani u interaktivnu mapu koja je početkom prosinca 2015. objavljena na internetskim stranicama mreže. U tekućem periodu ažurirani podaci o realizaciji programa u 2016.

Mapa je dostupna na poveznici:
[http://clubture.org/arhivska - mapa](http://clubture.org/arhivska-map)

Turneja izložbe "Nezavisni prostori - Prostori nezavisnih"

Izložba "Nezavisni prostori - Prostori nezavisnih" nastala je u suradnji s Centrom za dokumentiranje nezavisne kulture i udrugom Kurziv - Platforma za pitanja kulture, medija i društva. Autori izložbe su Dunja Kučinac kao autorica koncepta i kustosica te Dejan Dragosavac Ruta kao dizajner cjelokupnog postava. Izložba prezentira razvoj nezavisne kulturne scene u Hrvatskoj od početka devedesetih godina do danas kroz mapu i kronologiju društvenih centara, klubova i ostalih prostora, na kojima i oko kojih se scena tijekom tog perioda gradila.

Izložba je realizirana i prvi put postavljena u lipnju 2015. godine u Galeriji Zilik u sklopu 8. Clubture Foruma u Karlovcu. U rujnu 2015. postavljena je u Domu mladih u Splitu, a u studenom 2016. u Osijeku, gdje je održan i javni otvoreni razgovor dionika osječke nezavisne kulturne scene. U travnju 2016. godine postavljena je u prostoru ACT grupe u Čakovcu te u Društvenom centru Karlo Rojc u Puli. Izložba je u rujnu 2016. predstavljena u Vukovaru, u sklopu programa 9. Clubture Foruma. U lipnju 2017. godine izložba je predstavljena pred zagrebačkim klubom Booksa u sklopu manifestacije Design District. U sklopu predstavljanja izložbe u Zagrebu u organizaciji Saveza udruga Operacija grad održan je i otvoreni razgovor na temu prostornih resursa nezavisne kulturne scene. U razgovoru je sudjelovala i Katarina Pavić kao predstavnica Saveza udruga Klubtura.

Analitičko - istraživačke aktivnosti te aktivnosti praćenja i zagovaranja razvoja javnih politika

U 2017. godini mreža Clubture nastavila je višegodišnje praćenje konteksta, normativnog i institucionalnog okvira u kojem djeluju organizacije izvaninstitucionalne, suvremene, kritičke i urbane kulture.

Kroz čitavu 2017. godinu članovi našeg tima aktivno su pratili pomake u relevantnim područjima, kroz sudjelovanje u radu Savjeta za razvoj civilnog društva Vlade RH, sudjelujući u javnim savjetovanjima itd. Savjet je oformljen u veljači 2017. godine. Kroz 2017. održano je 5 sastanaka Savjeta. Na sastanku Savjeta održanom u lipnju 2017. godine održana je prezentacija istraživanja o zakonskom okviru za djelovanje organizacija civilnog društva kojeg su proveli Tomislav Domes i Katarina Pavić, a koje je rezultiralo publikacijom Uvođenje reda u udruge. Poticajno okruženje ili Nadzor civilnog društva (2016.).

U 2017. mreža je nastavila s aktivnostima analize i istraživanja utjecaja formalnog i institucionalnog okvira na slobodu djelovanja civilnog društva koje je mreža započela 2014. godine. U 2016. godini objavljeno je istraživanje naše mreže "Uvođenje reda u udruge - poticajno okruženje ili nadzor civilnog društva" provođeno u skopu programa Razvojne suradnje. U 2017. godini namjera je bila ispitati na koji način formalni i institucionalni okvir utječe na slobodu organiziranja civilnog društva u zemljama okruženja, odnosno, u zemljama sličnog povijesnog i institucionalnog naslijeđa. S tim ciljem, članovi našeg istraživačkog tima (Tomislav Domes, Katarina Pavić) početkom travnja 2017. godine posjetili su Varšavu gdje su se susreli s predstavnicima civilnog sektora, administracije te individualnim aktivistima s kojima su vodili intervjue. Suorganizator studijske posjete partnerska je organizacija iz Varšave Krytyka Polityczna.

Savez je u 2017. sudjelovao u procesu javnog savjetovanja oko donošenja nove regulative o raspodjeli lutrijskih sredstava za 2017. godinu. Predstavnicima našeg tima su od siječnja do ožujka 2017. sudjelovali u radnoj grupi za stvaranje nove Strategije za razvoj civilnog društva u koordinaciji Ureda za udruge.

U 2017. godini predstavnici SU Klubtura uspješno su sudjelovali u zagovaračkom procesu oko pripreme natječaja "Kultura u centru - potpora razvoju civilno-javnog partnerstva u kulturi" u sklopu Europskog socijalnog fonda. Ovome je prethodilo dugo angažiranje Savezu oko teme civilno-javnog partnerstva kao novog modela upravljanja kulturnom infrastrukturu. Članovi našeg tima godinama sudjeluju u procesu monitoriranja razvoja ovakvih modela te na različite načine doprinose oblikovanju politika koje pogoduju razvoju modela upravljanja prema uzoru na zagrebački Pogon. U 2017. godini Ministarstvo je objavilo nacrt poziva "Kultura u centru" u kojem su jedinice lokalne samouprave bili prihvatljivi prijavitelji projekata. Ovakav nacrt sadržavao je elemente koji nisu bili u skladu s principima civilno-javnog partnerstva jer bi u većini sredina bila dana prednost javnim institucijama i jedinicama lokalne samouprave naspram organizacija civilnog društva. Kroz proces javnih konzultacija u kojima je Savez sudjelovao te, naposljetku i sastanak u Ministarstvu kulture održan krajem travnja, uvaženi su naši komentari na Nacrt javnog poziva "Kultura u centru".

U 2017. godini mreža je nastavila razvijati "bazu znanja" koja će sadržavati medijske sadržaje objavljene u 2016. godini, a koje prate politički kontekst koji je doveo do urušavanja sistema financijske podrške za kulturu i civilno društvo. "Baza znanja" omogućit će širem krugu

istraživača potrebne materijale za rad na analizi medijskih sadržaja koje obrađuju teme kulturnih politika i politika vezanih za razvoj civilnog društva u 2016. godini.

Aktivnosti u Jugoistočnoj Europi

Mreža Clubture nastavila je s aktivnostima na prostoru Jugoistoka Europe i u proteklom razdoblju, aktivno sudjelujući u djelovanju platforme Kooperativa – Regionalna platforma za kulturu. Kooperativa je u sklopu programskih aktivnosti provedenih u 2017. godine završila provedbu provela Pilot programa razmjene i suradnje u regiji, u sklopu programa Tematskog fonda „Demokratizacija 2.0“. Pilot program razmjene i suradnje u regiji realiziran je u periodu siječanj 2016. – travanj 2017. te je obuhvatio sudjelovanje oko 40 organizacija iz zemalja Regije (Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Crna gora, Kosovo, Makedonija, Slovenija i Srbija) uz sudjelovanje organizacija iz Austrije i Bugarske. U okviru programa realizirano 10 izložbi, 10 performansa, 2 predstave, 11 radionica, 12 javnih događaja diskurzivnog tipa (predavanja, javni razgovori, diskusije). U sklopu programa provode se i 3 istraživanja te je objavljena jedna publikacija. Do sada se program provodio u 13 različitih gradova i 8 različitih zemalja u Regiji. U provedbi aktivnosti sudjelovalo je gotovo 230 izvoditelja (umjetnici, izvođači, autori, predavači, itd.) i preko 40 organizacija civilnog društva.

Naša mreža nije sudjelovala u provedbi kulturnih i umjetničkih događanja u sklopu Kooperativnog programa s obzirom na to da je u svojstvu suradne organizacije sudjelovala u kreiranju modela po kojem se provodi programska razmjena i suradnja u Regiji. Naši predstavnici su aktivno sudjelovali u praćenju provedbe pilotske faze realizacije programa. Pored toga, u 2017. godini SU Klubtura je kroz aktivnosti Kooperative aktivno angažirana u prijenosu znanja i iskustava organizacijama iz Regije vezano uz teme participativnog upravljanja kulturnom infrastrukturom i razvojem modela civilno-javnog partnerstva, i to u konkretnim slučajevima razvoja novih modela kulturnih institucija u Skopju te Prizrenu. Finalno, naša mreža je i u ovom periodu nastavila osnaživati organizacijske kapacitete Kooperative kroz dijeljenje prostornih i tehničkih resursa.

Početak prosinca 2017. godine u Skopju je održana godišnja skupština Kooperative u sklopu koje su realizirane i dvije tribine s temama perspektive razvoja regionalne suradnje te regionalnih primjera civilno-javnih partnerstava u kulturi. Skupštini je prisustvovao i makedonski ministar kulture Robert Alagjovovski koji je najavio da i Makedonija planira poduprijeti aktivnosti međunarodne suradnje. Skupština Kooperative potvrdila je nastojanja i perspektivu širenja organizacije - u smislu uključivanja novih organizacija članica u regiji te otvaranja prema novim zemljama u regiji.

Međunarodna suradnja

Naša je mreža i u ovom periodu nastavila s aktivnim angažmanom u međunarodnom okruženju. U 2017. godini nastavljen je realizacija međunarodnog programa Connected Action for the

Commons, u kojem naša organizacija u suradnji sa zagrebačkim platformama Savez udruga Operacija grad i Pravo na grad djeluje kao jedan od šest hub - ova na europskoj razini, u suradnji s Europskom kulturnom fondacijom (ECF). Program je usmjeren na povezivanje kulture s aktivnim djelovanjem za zajednička dobra te uključuje različite segmente zajedničkih aktivnosti (radionice, konferencije, partnerske sastanke, itd.). U rujnu 2016. godine partneri uključeni u program započeli su pripreme za realizaciju trećeg Kampa ideja (Idea Camp), višednevnog susreta aktivista iz svih dijelova Europe i šireg mediteranskog područja (Bliski istok, Sjeverna Afrika). Kamp je realiziran početkom ožujka 2017. godine u Madridu (Španjolska). Najvažniji fokus Kampa ideja odnosi se na aktivnu ulogu kulture u razvoju urbanih zajednica, zaštiti i promicanju javnih dobara. Specifičan fokus ovogodišnjeg Kampa ideja bile su migracije, a naslov događanja bio je: Moving Communities („Zajednice u pokretu“). Suorganizator cijelog događanja bila je madridska organizacija Platoniq. U sklopu događanja održan je susret s akterima koji sudjeluju u oblikovanju grada: donositeljima odluka i predstavnicima lokalnih vlasti, aktivistima te istraživačima koji se bave temom zajedničkih dobara. U sklopu ovog projekta nastala je i publikacija Communities of Practice Towards Social Change - a journey through the Idea Camp (2014-2017).

U ovom smo periodu nastavili i suradnju u okviru krovne zagovaračke platforme u kulturi na europskoj Culture Action Europe, u čiji smo rad aktivno uključeni od 2007. godine. Sudjelovanje u radu platforme obuhvaća participaciju naših predstavnika na redovnim susretima platforme (sastanci, skupštine) te sudjelovanje na različitim konferencijama. Tako je naš predstavnik sudjelovao na konferenciji Beyond the Obvious, održanoj krajem siječnja 2017. u Budimpešti. Konferencija je tematizirala ulogu kulture u borbi protiv populizma. Tom prilikom u Budimpešti je održana Skupština te sastanak Upravnog odbora mreže Culture Action Europe u kojem sudjeluje Teo Celakoski kao predstavnik SU Klubtura.